

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

R.E. Fernandes

BEL/OMB

Telefoonnummer +31235143218

rianne.fernandes@noord-holland.nl

1 | 9

Betreft: ZZS-inventarisatie Tata Steel

Geachte leden,

Graag informeren wij u over het volgende onderwerp:
ZZS-inventarisatie Tata Steel

In deze brief informeren wij u over de uitkomsten van de inventarisatie naar (potentieel) zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) bij Tata steel. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied heeft de aangeleverde informatie van Tata Steel beoordeeld en haar bevindingen in een rapportage verwoord, deze rapportage is als bijlage opgenomen bij deze brief.

Kernboodschappen

1. In het Bestuurlijk Omgevingsberaad d.d. 25 april 2018 is tussen de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en de bevoegd gezagen overeengekomen om via een uitvraag aan bedrijven de emissies van ZZS naar lucht en water te inventariseren. De uitvraag vindt plaats bij provinciale inrichtingen om te toetsen of de vergunningen van deze inrichtingen moeten worden aangepast.
2. In 2019 is de OD NZKG namens de Provincie Noord-Holland gestart met de ZZS inventarisatie uitvraag bij de bedrijven, die onder provinciaal bevoegd gezag vallen. Ook Tata Steel heeft aan deze inventarisatie deelgenomen. De door Tata Steel aangeleverde gegevens waren in eerste instantie niet compleet. Tata is verzocht de volledige gegevens aan te leveren en deze zijn nu door de OD NZKG en Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) beoordeeld en voldoende bevonden.

Verzenddatum

14 OKT. 2021

Kenmerk

1139599-1714270

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

3. Bij de ZZS inventarisatie bij Tata Steel is uitgegaan van twee scenario's: de werkelijke emissie (scenario 1) en de vergunde¹ emissie² aan Tata Steel (scenario 2).
4. Er vindt geen overschrijding plaats op basis van de werkelijke ZZS emissies van het maximaal toelaatbaar risiconiveau (MTR)³ (Scenario 1) .
5. In scenario 2 constateren we, dat voor beryllium, chroom⁴ en kwik, de vergunning van Tata Steel meer ruimte biedt, waardoor de MTR waarden overschreden kunnen worden. Deze overschrijding vindt dus niet werkelijk plaats, maar is een theoretische overschrijding op papier, die is gebaseerd op de huidige vergunning en rechtstreeks werkende emissie eisen vanuit de landelijke regelgeving.
6. In scenario 2 constateren we, dat voor lood, de vergunning meer ruimte biedt, waardoor Europese grenswaarden overschreden kunnen worden. Voor arseen, cadmium, nikkel en Benzo(a)pyreen (B(a)P) biedt de vergunning ook ruimte, waardoor Europese streefwaarden⁵ overschreden kunnen worden. Deze overschrijding vindt dus niet werkelijk plaats, maar is een theoretische overschrijding op papier, die is gebaseerd op de huidige vergunning en rechtstreeks werkende emissie eisen vanuit de landelijke regelgeving.
7. Bij indirecte lozingen is een overschrijding van kwik. Hier is een handhavingstraject voor gestart en er zijn inmiddels nadere afspraken gemaakt tussen OD NZKG en Tata Steel.

¹ Emissies die op grond van de vergunning zijn verleend dan wel op grond van rechtstreeks algemeen werkende regelgeving onder het Activiteitenbesluit milieubeheer

^{1a} een gebeurtenis, ongeacht de oorzaak daarvan, die afwijkt van het normale verloop van een activiteit, zoals een storing, ongeluk of calamiteit waardoor significante nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan.

² Emissie betekent in dit geval de lozing of uitstoot van stoffen naar water of lucht.

³ Het MTR is de concentratie van een stof in het milieu waar beneden geen negatief effect is te verwachten.

⁴ Chroom (VI) is een instabiele stof in de buitenlucht. Tata Steel heeft ervoor gekozen om de concentratie Cr-totaal te bepalen en de concentratie Chroom (VI) hieraan gelijk te stellen. Dit resulteert in een overschatting van de daadwerkelijke concentratie Chroom (VI) en kan aldus beschouwd worden als een zeer worst case benadering.

⁵ Normen in de regelgeving voor luchtkwaliteit: De Europese grens- en streefwaarden zijn de grenswaarde en drempelwaarde binnen de Europese richtlijnen. In tegenstelling tot de MTR-waarden, die gebaseerd zijn op Nederlandse richtlijnen

8. De ZZS inventarisatie bij Tata Steel leidt tot belangrijk extra inzicht, waarmee wij als bevoegd gezag de vergunningen kunnen actualiseren en aanscherpen. Dit is ook conform het Programma Tata Steel en het Programma Gezonde Leefomgeving, waarin wij aangeven dat we scherper vergunnen.
9. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) actualiseert met prioriteit de vergunning op deze acht ZZS-stoffen en scherpt ze aan.
10. Voor een aantal PAK's (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) bestaan geen MTR-waarden. De stof B(a)P wordt voor de PAK's op dit moment als leidend⁶ gezien en er is geen sprake van een MTR-waarde-overschrijding voor B(a)P. De OD NZKG heeft een verzoek ingediend bij het RIVM om meer inzicht te verwerven in PAK's om normen af te leiden.

Context

De inventarisatie van ZZS pakken het Rijk en de provincies met voorrang aan omdat deze stoffen gevaarlijk zijn voor mens en milieu. Zo is een aantal stoffen kankerverwekkend of kunnen zij zich in de voedselketen ophopen.

Met het programma Gezonde Leefomgeving richt de provincie zich op een gezondere leefomgeving in Noord-Holland: een omgeving waar de druk op de gezondheid zo laag mogelijk is en uitnodigt tot een gezonde leefstijl. Eén van de sporen (spoor 2) uit dit programma is inzetten op onderzoek en monitoring. De ZZS-inventarisatie maakt onderdeel uit van dat spoor.

De omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) en de omgevingsdienst IJmond (ODIJ) hebben in opdracht van de provincie Noord-Holland de inventarisatie naar ZZS uitgevoerd. Het doel hiervan is om een zo volledig mogelijk beeld en actueel inzicht te krijgen van het gebruik en de uitstoot van ZZS naar lucht- en water (indirecte lozingen) en te bepalen of er humane risico's zijn. Daarnaast heeft deze uitvraag als doel om te inventariseren welke vergunningen op basis van de actuele (emissie)gegevens aangepast moeten worden. De landelijke ZZS inventarisatie gaat uit van reguliere emissies (emissies die onderdeel uitmaken van het proces) dit betekent onder meer dat er geen uitvraag is gedaan naar de ZZS-emissies die vrijkomen bij ongewone voorvallen^{1a}. De emissies door ongewone voorvallen worden opgenomen in het vermijdings- en reductieprogramma van Tata Steel.

⁶ De EU stelt dat benzo(a)pyreen een goede gidsstof is voor controle van PAK's.

Op 12 mei 2021 (1139599/1613912) bent u op de hoogte gesteld over de resultaten van de ZZS-uitvraag van alle bedrijven binnen het werkgebied van de OD NZKG en ODIJ behalve die van Tata Steel.

Uitvraag Tata Steel

Op 30 december 2020 is door de OD NZKG de ZZS-inventarisatie van emissies naar de lucht van Tata Steel ontvangen. Op 15 januari 2021 is daarnaast de inventarisatie van de emissies naar water (indirecte lozingen op het riool) ontvangen. De door Tata Steel verstrekte informatie is door de OD NZKG beoordeeld, maar bleek niet compleet te zijn. Er is in dit proces door de OD NZKG ook advies ingewonnen bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en Hoogheemraadschap van Rijnland.

De OD NKZG heeft op d.d. 25 maart 2021 een waarschuwingsbrief verstuurd naar Tata Steel met het verzoek om aanvullende gegevens aan te leveren. Tata Steel heeft op 19 en 20 mei 2021 de aanvullende gegevens ingediend. Deze aanvullende informatie voor de ZZS inventarisatie is nu compleet en beoordeeld als voldoende door de OD NZKG en de ILT.

De ILT heeft geadviseerd om een overzicht te vragen bij Tata Steel van de ongewone voorvallen met betrekking tot ZZS van de afgelopen 3 jaar. Geconstateerd door de ILT is dat de inventarisatie van ZZS, tot inzicht leidt in de uitstoot en snelle identificatie van benodigde maatregelen om de uitstoot te reduceren. Om het momentum te behouden is voorgesteld om de overgebleven emissiebronnen later gefaseerd te laten uitvoeren om geen vertraging op te lopen. De OD NZKG neemt dit advies over als onderdeel van het vermijdings- en reductieprogramma en deelt de constatering.

Uitkomsten ZZS inventarisatie Tata Steel

De uitkomsten van de ZZS-inventarisatie Tata Steel is in drie delen gesplitst. Het eerste deel gaat over de uitkomsten van Tata Steel. Het tweede deel gaat over de vergunningsactualisatie op basis van de uitkomsten van de ZZS-uitvraag. Het derde deel richt zich op de uitkomsten en knelpunten van de uitvraag voor Tata Steel en de te nemen vervolgstappen.

Deel I Resultaten Tata Steel

1. Uitkomsten emissies naar lucht: werkelijk emissies versus vergunde emissies

Op basis van de aangeleverde gegevens hebben we meer inzicht gekregen in de emissie van ZZS bij Tata Steel. De OD NZKG heeft

gekozen voor een nauwkeuriger uitvraag naar de ZZS emissies door uit te gaan van 2 scenario's:

1. Scenario 1: berekening van de bijdrage in de woon-leefomgeving (immissie) gebaseerd op de werkelijke emissies van Tata Steel.
2. Scenario 2: berekening van de bijdrage in de woon-leefomgeving (immissie) gebaseerd op de vergunde emissies van Tata Steel. Deze emissies zijn gebaseerd op de vergunning en/of rechtsreeks werkende regelgeving (het Activiteitenbesluit milieubeheer (ABM)).

Uit de resultaten blijkt dat in scenario 1, de werkelijke uitstoot, er geen MTR-waarden worden overschreden. Wel blijkt dat de uitstoot van de ZZS stoffen beryllium en chroom(VI) het verwaarloosbaar risico (VR) wordt overschreden. De VR-waarde is 1/100 van de MTR-waarden. Dit betekent dat Tata Steel voor deze stoffen een continue inspanningsverplichting heeft om de emissies te minimaliseren. Hoe zij dat aanpakt moet duidelijk worden in het vermijdings- en reductieprogramma dat Tata Steel opstelt.

In scenario 2, de vergunde situatie op papier, worden wel MTR-waarden overschreden, namelijk voor de stoffen beryllium, chroom en kwik. De Europese grenswaarden, streefwaarden worden ook overschreden voor de stoffen lood, B(a)P, arseen, cadmium en nikkel. Dit betekent dat de huidige normen in de vergunning en/of de rechtstreeks werkende normen uit de regelgeving (ABM) te ruim zijn voor deze ZZS stoffen. Met het oog op minimalisatie van de emissie en verscherping van de vergunning, vindt de OD NZKG het noodzakelijk om de huidige vergunning aan te scherpen dan wel de rechtstreeks werkende regels aan te scherpen door maatwerkvoorschriften te stellen door middel van een maatwerkbesluit. Zo brengt de OD NZKG de vergunde emissies zo veel mogelijk in overeenstemming met de werkelijke emissies.

Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) richting lucht

Uit voorgaande gegevens, zoals besproken in de brief 1139599/1613912 van 12 mei 2021, blijkt dat er sprake is van twee emissie-overschrijdingen van PAK's. Tata Steel heeft inmiddels zelf maatregelen getroffen om de emissie van PAK's te laten voldoen aan de geldende norm. Zo is met ingang van 28 januari 2021 de productie van PAK-houdend materiaal (stopmassa) volledig stilgelegd voor de stopmassafabriek. Daarnaast heeft de OD NZKG een vergunning afgegeven voor de afgasinstallatie van de gloeioven om de andere overschrijding binnen de geldende normen te brengen.

Uit de ZZS inventarisatie bij Tata Steel blijkt dat, in scenario 2, de PAK's gidsstof B(a)P de Europese streefwaardes overschrijdt. PAK's zijn

mengels van meerdere stoffen. Er bestaan geen MTR-waarden voor een aantal PAK's, daarom wordt B(a)P als leidend gezien om de bijdrage op leefniveau van PAK's te toetsen. Het uitgangspunt is, dat wanneer de concentratie van B(a)P onder de Europese streefwaarde is, de concentratie van de PAK's volstaat en er geen MTR-waarde overschrijding is. Er zijn afspraken door OD NZKG gemaakt met het RIVM die moet leiden tot een aanpak waarbij ook specifieke samenstelling van PAK-mengsels kunnen worden getoetst. De kanttekening bij deze ontwikkeling is wel dat het nooit een 100% beeld kan geven omdat nog onvoldoende bekend is over de toxicologische eigenschappen van bepaalde PAK's.

De resultaten van de ZZS inventarisatie geven een ander beeld voor PAK's dan weergegeven in het recent RIVM onderzoek (Rapport 2021-0110 - Depositie onderzoek IJmond 2020. Monsternamen, analyse en risicobeoordeling van PAK en metalen in neergedaald stof binnen- en buitenshuis in de IJmond regio d.d. 2 september 2021). Deze verschillen zijn te verklaren door de wijze waarop beide onderzoeken zijn gefocust. Het RIVM onderzoek is gericht op metingen naar de hoeveelheid PAK's in neergedaald stof over een bepaalde periode, een depositieonderzoek. Voor de blootstellingsroute wordt gekeken naar de blootstelling via de huid en via hand-mondcontact (het in de mond stoppen van vingers/hand) bij jonge kinderen. In het depositieonderzoek heeft de toetsing plaatsgevonden naast B(a)P aan 8 EFSA (Europese Autoriteit voor voedselveiligheid) PAK's.

De ZZS inventarisatie richt zich op immissieniveau van de ZZS in de buitenlucht en is gebaseerd op berekeningen. Voor de toetsing aan de norm in de buitenlucht wordt B(a)P voor de PAK's op dit moment als leidend⁷ gezien. Tijdens dit onderzoek zijn er PAKs mengsels aangetroffen. De OD NZKG heeft een verzoek ingediend bij het RIVM om meer inzicht te verwerven in PAK's om normen af te kunnen leiden. Door meer inzicht te krijgen in de normen voor de PAK's kan dit leiden tot andere conclusies met betrekking tot gezondheidkundige effecten.

Uitkomsten emissies naar water: Indirecte lozingen in het vuilwaterriool

In de brief 1139599/1613912 van 12 mei 2021 hebben we u geïnformeerd over een overschrijding van de lozing van kwik op het vuilwaterriool.

Deel II Vergunningsactualisatie op basis van uitkomsten ZZS-inventarisatie

De ZZS inventarisatie heeft ook als doel om de vergunningen van de aangeschreven bedrijven te toetsen (op basis van de actuele emissiegegevens) en waar nodig de vergunning te actualiseren.

⁷ De EU stelt dat benzo(a)pyreen een goede gidsstof is voor controle van PAK's.

Uit de ZZS inventarisatie van Tata Steel blijkt dat de vergunning geactualiseerd en aangescherpt kan worden.

Deel III Vervolgacties

Naar aanleiding van de beoordeling van de ZZS-inventarisatie zijn de door de OD NZKG reeds uitgevoerde acties hieronder opgesomd:

1. De OD NZKG heeft een handhavingstraject gestart om de lozing van kwik op het vuilwaterriool stop te zetten. Tata Steel voert het kwikhoudend afvalwater nu af naar een erkende verwerker.
2. De OD NZKG heeft een handhavingstraject gestart om de overschrijding van de emissiegrenswaarden van PAK's in de lucht tegen te gaan. Er vinden op dit moment geen overschrijdingen meer plaats van de vergunde emissies van PAK's.
3. Tata Steel heeft twee vergunningaanvragen ingediend om het kwikhoudende afvalwater (hoogovengascondensaat) op te slaan om de afvoerfrequentie te verlagen. In de eerste vergunning heeft Tata Steel gevraagd om het kwikhoudende afvalwater op te slaan in intermediate bulk containers, deze vergunning is verleend. In de tweede vergunning vraagt Tata Steel aan om het kwikhoudend afvalwater in tanktrailers dan wel ondergrondse tanks op te mogen slaan, deze vergunningsprocedure loopt nog. Beide vergunningaanvragen zijn gericht op de korte termijn. Voor de lange termijn is Tata Steel onderzoek aan het doen naar mogelijkheden om het kwikhoudende afvalwater te behandelen op eigen terrein, zodat het voldoet aan de normen en alsnog kan worden geloosd op het vuilwater riool.
4. Om meer inzicht te krijgen in de ontbrekende kennis over (P) ZZS van Tata Steel heeft de OD NZKG in september 2021 een aanvullende aanvraag gedaan bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) om met urgentie MTR-waardes vast te stellen. Het gaat hierbij om 10 complexe mengsels, 3 enkelvoudige stoffen, dioxine en PAK som. Voor deze stoffen kunnen nu geen conclusies getrokken worden met betrekking tot gezondheidkundige effecten. In maart 2021 heeft de OD NZKG al een aanvraag gedaan om MTR-waarden af te leiden van 63 (p)ZZS (hiervan vielen 10 stoffen af: voor 2 stoffen zijn er indicatieve MTR-waarden, voor 5 stoffen zijn EU-streefwaarden beschikbaar en 3 stoffen hebben de (p)ZZS status verloren waardoor ze niet meer onder deze categorie vallen). Als de gegevens bekend zijn zal er opnieuw worden getoetst en zullen mogelijk andere conclusies worden getrokken.

Naar aanleiding van de beoordeling van de ZZS-inventarisatie Tata Steel voert OD NZKG de volgende vervolgacties uit:

1. Tata Steel heeft voor 1 oktober 2021 een vermijdings- en reductieprogramma (VRP) ingediend. Bedrijven die ZZS emitteren moeten deze emissies minimaliseren en hiervoor een VRP opstellen. De verplichting tot het opstellen van een VRP volgt uit het rechtstreeks werkende regelgeving (ABM). Het eerste VRP moest op 1 januari 2021 worden ingediend. Tata Steel heeft op 30 december 2020 een overzicht verstrekt van voorgenomen reductiemaatregelen (2020-2025). De verstrekte informatie is als niet volledig beoordeeld door de OD NZKG en ILT. In de brief van de OD NZKG, d.d. 25 maart 2021 is een termijn tot 1 oktober 2021 gesteld als deadline voor het indienen van het volledige VRP.

Het vermijdings- en reductieprogramma bestaat uit twee onderdelen:

- een onderzoek naar de mogelijkheden voor het vermijden of reduceren van de emissie;
- een plan van aanpak dat het bedrijf op basis van dit onderzoek opstelt.

Bij de inventarisatie van de mogelijkheden tot vermijding of reductie van de emissie houdt het bedrijf met diverse aspecten rekening. Het bedrijf brengt zowel milieu-hygiënische, economische als haalbaarheidsaspecten in kaart. Dit moet leiden tot een goede afweging van de te nemen maatregelen. Wij gaan er vanuit dat in het VRP ook de maatregelen zijn opgenomen, die volgen vanuit de Roadmap plus Tata Steel. De VRP zal beoordeeld worden door de OD NZKG. De termijn van beoordeling van het VRP van Tata Steel is afhankelijk van de volledigheid van de aangeleverde gegevens en de landelijke ontwikkelingen betreffende de toetsingskaders (o.a. kosteneffectiviteit). De termijn is op dit moment van schrijven nog niet aangegeven door de OD NZKG.

2. Aanscherping van de normen voor de ZZS stoffen (beryllium, chroom, kwik, lood, arseen, cadmium, nikkel en B(a)P) waarvoor de MTR-waarden, Europese grenswaarde en streefwaarden worden overschreden op basis van vergund middels een omgevingsvergunning of het stellen van maatwerkvoorschriften middels een maatwerkbesluit. Deze aanscherping zal een termijn van maximaal 28 weken in beslag nemen.

3. Behandeling van de nog in te dienen aanvragen om een omgevingsvergunning in het kader van de lozing van hoogovensgascondensaat en of in het kader van andere toekomstige verandering van de bedrijfsvoering, waarna zo nodig (maatwerk)voorschriften worden vastgesteld.

De provincie blijft zich inzetten om ZZS met voorrang aan te pakken om de leefomgeving in de IJmond gezonder te maken, dat doen we via het Programma Tata Steel en het Programma Gezonde Leefomgeving. Daarbij volgen wij de nationale doelstelling, waarbij het streven is naar verlaging van deze emissies tot een nulemissie. Concreet betekent dit dat we scherper gaan vergunnen. Daarnaast beoordelen we de maatregelen uit het vermijdings- en reductieprogramma kritisch op de prioritering, gekozen maatregelen en tijdsplanning. De maatregelen zullen vervolgens opgenomen worden in de vergunning. Waar nodig zullen wij Tata Steel verzoeken om nader onderzoek uit te voeren.

Wij blijven aandringen bij het Rijk en het RIVM om met spoed MTR waarden voor ZZS stoffen af te leiden. Verder zijn wij met het Rijk in gesprek over het ontbreken van normering van een aantal ZZS, een cumulatieve benadering en een integrale aanpak van ZZS waaronder de benodigde toetsingskaders. Dit is niet alleen van belang voor een schonere en gezondere IJmond, maar ook voor andere plekken in Nederland.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

b/a

voorzitter

E.P. Stigter

1 bijlage(n)

Bijlage 1 Uitkomsten inventarisatie zeer zorgwekkende stoffen Tata Steel IJmuiden B.V.